

Mr. A. Dirkzw: (1888-1983)
Louise de Colignylaan 161
3062 H E ROTTERDAM

Januari 1980.

Lali Djiwoh

Deze nieuwjaarsbrief richt ik tot allen, die ons hun goede wensen voor dit nieuwbegonnen jaar hebben gezonden of toebedacht.

Volgens de Juliaanse tijdrekening begon ook op 1 januari 1979 weer een nieuw jaar en dat noemden wij toen vol verwachting "Het Nieuwe Jaar."

Omstreeks dien tijd ontvingen wij evenals thans van zeer vielen "goede" en zelfs "beste" wensen voor het toen aanstaande jaar. Dat nieuwe jaar veranderde ongemerkt - want langzaam werd het later - in het oude jaar en thans leven wij in 1980.

Maar wat ons in alle goede en beste wensen dan nog kon worden toegewenst werd niet medegedeeld. Dat was ook niet zo gemakkelijk. Want op den leeftijd dien wij langzamerhand hebben bereikt valt er niets meer te wensen dan één onuitsprekbare wens voor het naderende einde.

Volgens de oude Romeinen was hij, die niets meer te wensen had, gelukkig en het is dit stadium dat ik nu langzamerhand heb bereikt op mijn 91 ste levensjaar.

Iedere lezer van deze mijne jaarbrief zal zich afvragen wat de betekenis is van de woorden, die aan het hoofd van deze brief staan. Op die vraag kan ik geen antwoord geven, want de diepere betekenis ervan heb ik nooit kunnen doorgronden, hoewel de inhoud ervan mij heeft geboeid vanaf het ogenblik dat ik ze las.

Lali djiwoh, letterlijk vertaald "vergeet uw ziel.". Deze twee woorden in de zo fraai klinkende, sonore, Javaanse taal, las ik in 1915 op de overnachtingspondok, de berghut, aan de voet van het Ardjoena-Welirangebergte op Oost-Java.

Ik overnachtte daar en in het holst van de nacht besteeg ik met één van mijn vrienden de vulkaan. Ruim een uur voor zonsopgang waren wij boven en bij het opgaan van de zon zagen wij de slagschaduw van de toppen van het dubbelgebergte op het wolkendek ver beneden ons, dat zich over het dal uitstreckte.

Lali djiwo: vergeet Uw ziel. Hoe kan dat?

Vergeeten is een macht, een in ons werkende kracht, onafhankelijk en vaak tegen onze wil ingaande. In ieders leven zijn gebeurtenissen voorgekomen, waarbij men achteraf beschouwd onjuist heeft gehandeld. Zulke gebeurtenissen, zulke feiten blijven steeds in ons geheugen gegrift, hoe gaarne wij ze ook zouden willen vergeten.

Anderzijds zijn er feiten uit ons geheugen verdwenen, feiten waarvan anderen wellicht denken dat het onbegrijpelijk is, dat die in ons leven geen rol meer spelen, doch wij vergaten ze.

Lali djiwoh, het leven, mijn leven ging door. Vele jaren heeft de diepere inhoud van deze woorden mij tot nadenken gestemd. Wat betekenen die woorden? Ik weet het niet. Zal ik het ooit weten?

Bij de jaarwisseling komt bij iedereen de neiging op zich rekenschap te geven van wat hetgeen in dat jaar is geschied.

Het leven hier in de LdClaan, het centrum van ons bestaan verliep ook in 1979 gelukkig, tevreden, in goede gezondheid en zonder grote schokken.

Dank zij de telefoon, de onvolprezen schrijfmachine en bovenal door haar bespeelster, mijn lieve Jaan, waren wij in staat contact te houden en te onderhouden met de hele wereld.

Velen die ons dierbaar waren zijn ons ontvallen, het wordt stil om ons heen, maar anderzijds ontvingen wij enthousiaste aankondigingen van jonggeborenen en zo werd ik verblijd met de geboorte van een tweede achterkleinzoon, genaamd Wilco.

Wij lazen vele boeken, velen wisten de weg naar ons huis te vinden en wekelijks ging de nu haast "legendarisch" geworden weekbrief in zestienvoud uit, waardoor wij de familieband met de Dirkszwagers, over de hele wereld uitgezwermd, wisten te versterken. Dat wekelijkse verslag van ons leven, onze beschouwingen, onze politieke inzichten kreeg dit jaar een nieuw accent, omdat de brief nu gericht werd tot mijn lieve kleindochter Marianne met haar Edzard geëmigreerd naar Australië, en tot mijn plaatsvervanger op aarde, mijn kleinzoon Aardjan, die sinds een half jaar olie boort in Oman aan de Perzische golf, waar nu het centrum van het wereldgebeuren zich afspeelt.

Lali djiwoh, vergeet Uw ziel; het jaar dat achter ons ligt is verleden tijd geworden, het nieuwe jaar ligt voor ons.

Het lange leven, dat achter mij ligt, overziende, besef ik steeds meer dat de jeugd de toekomst bepaalt en daarom geef ik tot slot van deze, mijne jaarlijkse overpeinzingen het woord aan de jeugd, aan mijn kleindochter, die in het voetspoor van haar grootvader tredend per rondzendbrief vanuit haar nieuwe vaderland de ervaringen door hen beiden in Sydney opgedaan, aan haar vele vrienden en familieleden meedeelde.

Marianne dan besloot haar jaarverslag met: "wat zal dit nieuwe jaar ons allemaal brengen? We zullen het geen van allen weten tot we 1 januari 1981 vieren. Laten we hopen op meer VREDE (een utopie?) Laten we hopen vooral op meer Tevredenheid, dat staat dichtbij huis. Laten we elkaar toewensen dat wij met onszelf en met onze directe omgeving gelukkig zijn, gelukkig worden. Als we hier naar streven bestrijken we al een aardig stukje van een "tevreder wereld.". Er zijn zoveel fijne mensen, dingen en situaties zo dichtbij je "thuis."

..... en dit nu wordt hier volmondig onderschreven door mijn Jaan en door Marianne's grootvader,

A.D.